

NYIRI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

Szerkesztői iroda

hova a lap szemléli részét tárgyzó küldemények intézendők :
Nagy-Orosi-utca 998. sz. a.

Kiadó-hivatal :

Nagy-Orosi-utca 993. sz. a.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel :	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 "
Évi negyedekint	1 "

Hirdetések díja :

Minden 5 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden bogtátással. — Bélyegdíj minden ígatásért külön 30 ujkr.
Nyitlertben minden háromhasábos garmond-sor 20 ujkr.

Az ifjuságról, az ifjuságnak.

Az ifjuság mindenütt és mindig fontos tényezőjét képezte a társadalomnak.

Alig született valamely államban nagy és következményeiben üdvös eszme, melyet az ifjuság fel nem karolt s érvényre nem emelt volna.

Ez nagyon természetes is.

A romlatlan ifjúi szív és lélek az, mely a nagy és szép iránt a legfinomabb érzékkel s a legelevenebb fogékonysággal bírván : legelső fogadja el és ápolja önmagában a nagy eszméket és nemes elveket.

Az ifju ember könnyen és gyorsan lelkesedik ; a hir- és dicsőségyszomj egyik életelő eleme. Az akadályokat, melyek a fölkarolt eszme kivételnek utjában állnak, számba sem veszi ; vagy ha épen lehetetlen meg nem figyelnie : inkább kicsinyli azokat, mintsem visszarettenne tőlük.

Ilyen volt az ifjuság a legrégibb időkben, ilyen az ma is, és ilyen lesz mindig.

Tudták ezt már az athenai polgárok is ; azért küldtek a tanácsba s a bekekötési művelethez mindig öregeket és ifjakat a csatába.

Uj elvek és eszmék felkarolásához meglev, határtalan bizalom, bátorság, elszántság, önfeláldozás és lelkesedés szükségeltetik. Ezekkel pedig leginkább az ifjuság rendelkezik.

Tekintsük a szabadságharczókat. A legmakacsabb és csodásabb csatákat gyermekek, ifjak küzdötték.

Hogy többet ne említsek : ott vannak a legyell forradalmak, s az 1847-iki magyar önvédelmi hadjárat.

De nemesak a harcban ; a béke idején, a társadalmi reformeszmékérti küzdelemben is mindenütt ott találjuk az ifjuságot.

Az 1848-adiki nagyszerű társadalmi és nemzeti átalakulás nagy munkájában a magyar ifjuság szintén jelentékeny szerepet vitt.

Szóval az ifjuság a társaséletben az, ami a tésztaiban a kovász.

Amely társasokból hiányzik az ifjuság, az a kör lehet művelt, komoly, udvarias ; de egy mindig hiányzani fog : hiányzani fog belőle az élet, az elevenség, és a vig kedély. Pedig ezek nélkül rideg, egyhangú az élet.

Igaz, hogy az ifjuság néha ki is csap természetes medréből ; de ez épen oly szükségesség a féket nem ismerő ifjúi lélekre, mint a villámlás, az ég dörgése a növényvilágra, mint a forrás, az erjedés a nemes italoknál.

De épen azért, mert az ifjuság ily fontos és szükséges tényező a társas és államban : kell, hogy magas hivatásához idejében előkészítse magát. Szükséges jókor el-sajátítani azon nemes tulajdonokat, melyek alkalmassá teszik arra, hogy rendeltetésének, feladásának megfelelőhessen.

Maga az ifjúi kor, a meleg szív, még korántsem elégségesek nagyobb és nemesebb tettek kivételéhez. Művelődni kell az ifjúi szívnek és léleknek, hogy meg tudja különböztetni a szépet a ruttól, a nemeset az aljastól.

Tagadhatatlan, hogy a jó társaskörök nagymérvben befolyanak a fiatal szív és lélek nevelésére és művelésére. De ezek még nem pótolnak mindent.

Láttam én már külsőleg simára csiszolt ifjakat, kik a társaskörökben a legszívesebben láttattak ; modoruk megnyerő, kifejezései szabatosak, viseletük illetelmes volt : szívük és lelkük még is paragon és ismereteik nagyon is korlátozottak maradtak.

Az ifjaknak szerentem, bizonyos képzettséggel kell bírniok, hogy a társaskörökben minden tekintetben megállhassanak. Mindenek fölött kell, hogy szellemmel bírjanak. Üres fövel és szívvel csak léha társaskörökben lehet mozogni, melyek a fiatal emberre nézve soha sem nyereségesek.

A társaskörökbe készületlenül lépő ifju legfeljebb modort tanulhat, ami legtöbbször csak hátrányára válik.

De az ifjuság nem csupán a társaskörökre van szorítva ; rá fontosabb hivatás is vár.

Ott vannak, a nyilvános élet, a közügyek, az állami hivatalok ; ezek mind nyitva állnak az ifjuság előtt nemcsak, desőt számitanak, várnak az ifjuságra. Ezeket mind az ifjuságnak kell betölteni. Éspedig, lejárván a kiváltságos osztályok virágzó kora, nem elég oda jól hangzó nevet és szép jövővelmet, hanem tehetséget és képességet kell — vinni.

A nálunk is nemsokára bekövetkezendő esküdtzéki tárgyalások uj, eddig csak ritkán alkalmazhatott tehetségeket követelnek a bíróban ugy, mint az ügyvédben és polgárban.

Az iparos és kereskedő időnkint az esküdtzéki tárgyalásokban is részt fog venni s határozni vagyon és becsület fölött.

A társulási eszmék naponkinti terjedése, tiszta gondolkodást, belátó észet és alapos szakismereteket keres az egyes polgároknál.

A virilis szavazati jog elszólítja a gazdát, az iparost és a kereskedőt s befolyást enged a közügyek vezetésére.

Mindez uj társadalmi, köz- és magánjogviszonyok hangosan követelik, hogy az ifjuság, tartozzék bármelyik osztályhoz, művelje és tökéletesítse magát.

Hála égnek, a magyar ifjuság megértette a kor intő szavát. Alig van nevezetesebb városa hazáknak, hol az ifjuság ne társult volna.

Ottvannak Pesten : az ifjusági magyar kör, a jogász-egylet, az önképző és művelődési egyletek, a kereskedő-ifjak társulata, a munkásegyletek sat. sat. A vidéken szintén naponkint szaporodik az ily egyletek és társulatok száma.

De fájdalom, Szabolcs megyében még egyetlen ily társulat sincs.

Szabolcs megyében Nyiregyháza városa az, melytől elvárja a haza, hogy etekintben jó példával menjen elő.

Szabolcs megyének nem szabad hátramaradni sehoh és semmiben.

Nekem jutott a szerencse ez eszmét e megyében, illetőleg Nyiregyházán megpen-

díteni. Felhívom azért ezennel a nyiregyházi ifjakat : sorakozzanak a haladás zászlója alá ; alkossanak egy társulatot „Művelődési kör“ czim alatt ; készítsék elő magukat a jövő nagy munkájához : hogy minél helyesebben és sikeresebben oldhassák meg azon feladatot, melyek rájuk vár, és teljesíthessék ama szent kötelességeket, miket a szeretet haza tőlük követel.

Oszlássák el a szabolcs megyei ifjuság nevérol ama homályt, mely, valljuk be őszintén, régidők óta takarja s a haza több vidékén beszélnek róla.

A legényekedés kora lejárt. Elég volt a tespedés, a semmit nem tevés. Itt az idő, hogy tegyünk, tanuljunk és művelődjünk : ha élni akarunk.

Az uj idők keretébe a régi erkölcsök többé nem illenek.

A valódi művelt s női hivatását helyesen felfogó leány, az ifjuban többé nem a jó kocsi, hanem a jó gazdát ; nem a legényt, hanem a solid ifjut becsüli és szereti.

A közügyek vezetéséhez s az ország dolgai intézéséhez, ma már nem fényes nevek, hanem tényleges tehetségek kellene. Ha talán mégis látunk itt-ott néhány fényes nevet, fényes tehetségek nélkül diszelegni egyik-másik főispáni székben : az ismét csak arra szolgálhat ösztönül, hogy ifjaink minelinkább igyekezzenek magukat kiművelni és képezni, hogy nyitva álljon előttük az ut a legmagasabb állami hivatalokhoz.

Kemethy István.

Egy örvendetes mozzanat megyei népnevelésünk terén.

„Ein vierwöchentlicher Lehrkursus welcher jährlich veranstaltet wird, ist die jährliche Landwehrübung der Lehrer.“
A. Diesterweg.

Aki megyei, általában a hazai népnevelésnek még pár év előtt kopár sivatag mezejét a jelenivel összehasonlítva, lehetetlen, hogy az előnyösen megváltozott tájaképen, melyet jelenleg e tér nyújt, lelkében valótól örömet ne érezzen.

E kopár sivatagon, hol még pár év előtt, egy boldogabb jövő iránt, egyetlen zöld fűszál reménye sem verhetett gyökert, jelenleg kies óázok állanak. Óázok, melyek mint hazánk előrehaladásának legbiztosabb zálogán, a honfi szem reményteljesen kéjelegve megpihenhet : óázok, melyeknek üdítő helyein a nemzeti virágzásnak csodatevő forrásai fakadnak ; óázok, hol e tér erénytelen munkásai, fátáradatlan karavánokként, időnkint összegyűlnek s felülvilág, erőt merítve majd ismét szétoszlalnak, hogy a gyűjtött anyaggal a nemzeti nagyság és dicsőség épületének alapját lerakják, és ama csodás élő és éltető víz cseppjeit a serülő nemzedékre szétáraszsják.

Ily óázok a hazai népnevelés terén a szüneti képezési póttanfolyamok.

Ilyen különösen a n.-kálói szüneti tanfolyam. Ez intézmény eszméje, melyet hazánkban legelőször Kerekes József kraszna- és közép-szolnok megyei tanfelügyelő pendített meg, s melyet nemsokára azután megyei tanfelügyelőnk Tokaji Nagy Lajos ur önágyasága és tanitónk tiszteletreméltó serege eléggé nem méltányolható buzgalommal karolt fel s immár a mai napon másodszorra létesített, — nem uj és nem is eredeti. A legényességben eredményekkel dicsődők kiindulási pontja volt ez intézmény, jelenleg a műveltség színvonalán álló nemzetek népnevelési reformjának. Így Svajczban, a szövetségi gyűlés határozatánál fogva, már e század első tizedében, kantononként egybehívtattak a tanító ; egy évtized múlva, a német szabadságharc befejeztével, a népnevelési reformok tulajdonképeni kezdetén hasonlóan előbb Würtenbergen, később a többi német államokban is.

Mindezt nemzeti önértékünk megsértése nélkül, s népnevelési reformunk önállóságának megóvása mellett mondhatjuk, mert ez intézményünk mind szellemre,

KÖZGAZDÁSZAT.

— A tiszavidéki-vasut igazgatósága, mint a miniszteri körökben hallatszik, fel fogja szövellitani, hogy mily feltételek alatt volna hajlandó az arad-szolnoki fővonalat a kormányának át adni?

— Az „Első magyar általános biztosító társaság”-nál július hó végével életbiztosítások 24,611,634 frt. 79 kr. erejéig voltak érvényben. Ujabb életbiztosítási kötvények e hó folyamán alatt 534,960 frt erejéig állítottak ki, s ez osztály díjbevétele 1871 január hó 1-től 593,632 frt. 22 krra és a bejelentett halálesetek összege 122,700 fra megy.

— A magyar vasuti kölesön hátralevő részét 17 millió frtot 109 fr. 25 kr árfolyamon a következők-ből álló consortium vette át: osztrák hitelintézet, magyar hitelbank, Rothschild, Wodianer, Szina, osztrák földhitelintézet, bécsi Bankverein, berlini leszámító bank és a Bleichröder czég, melyhez a korábbi párisi consortium csatlakozott.

— Nyiregyháza, aug. 5. Időjárásunk folytonosan meleg. A mai hétivásár igen gyenge volt. A termék általában kielégítőnek mondható. A gabonanemek jelentékenyen könnyebbek, mint a tavalyiak. Piaczi árak kö-

vetkezők: rozs 2.70—2.80 2.65—2.75 80 μ 2.80; 80—80 μ 2.75—2.80; 82—82 μ 2.85—2.90; árpa 1.60—1.70; zab 1.60; tengeri 3.10—3.20; káposzta-repeze 6.25—6.50; 6.75; napraforgó 22.00—23.00; szesz 22—21 $\frac{1}{2}$.

Szerkesztői üzenet.

— Braun Fülöp urak Nyir-Baktán. A beküldött 1 frtot vettük s bejegyeztük a jul.—szeptemberi évszámra, amánális-kább, minthogy a júliusi számköböl is megküldtünk már néhányat, és mert csakis a rendes évszámokra foglaltunk el előfizetéseket.

Felelős szerkesztő: K. Kmethy István.

HIRDETÉSEK.

A legf. helyen engedélyezett

„DUNA” biztosító társaság

négy millió forintnyi jótállási alaptökével, elfogad minden összegű biztosításokat olesó díjak mellett,

1. Tűzkárok ellen, ingó és ingatlan vagyonra,

Telhat biztosít: templomokat, palotákat, lakházakat és gazdasági épületeket gyárakat, áruraktárokat, házi butorneműeket és gazdasági készleteket, aratási terményeket és marhat, tűz- és villamoközta károk ellen.

2. Elemi károk ellen, szárazon és vizen szállított árukra.

3. Jégkárok ellen, mindennemű mezei terményekre, és végre

4. Élet-, jövedelem és kiházásitási biztosításokat,

az ezen biztosítási osztályok mindegyikére nyomtatásban kiadott biztosítási feltételek szerént.

A károk azonnal megbecsülletnek, és rögtön készpénzben kifizettetnek. Azon csekély díj, mely a biztosítást sért fizetendő, alkalmat szolgáltatathatna arra, hogy minden vagyon szerencsétlenség-ek ellen biztosíttassék

Alulirt ügynök a legf. hely. eng. „Duna” című bizt. társaságot a legmelegebben ajánlja, és teljes készséggel ad a biztosításra vonatkozólag felvilágosításokat.

Átnézetek, biztosítási feltételek és ajánlati minták ingyen kaphatók.

(48) 3—1

Fried Jakab ügynök Nyiregyházan.

Jó minőségű és olesó

ZSINDELY

nagymennyiségben

(4) 3—3 kapható

Kralovánszky László

faraktárában

a vasut melletti „Vig huszár”-ral szemben, az evang. egyház temető telkén.

Eladó szőlő.

A kótaji Ó-Kertben egy kétholdnyi, jókarban levő — karókkal ellátott szőlő, gyümölcsösselel, s rajta levő borházal szabad kézből eladó. — Bövebb felvilágosítást nyerhetni Kótajban a parochián.

(44) 3—2

Hirdetés!

A Nagy-Debrezeni-utcában a piac közlében 1004. szám alatt fekvő ház tehermentesen szabad kézből eladó, a venni szándékozók jelentkezzenek alulírottánál.

Nyiregyháza, július 18. 1871.

Özv. Juhász Danielné.

(42) 3—2

Pályázat.

(47) 0—1

Nyiregyházán a városházának e f. évi decz. 1-ső napjáig leendő egyemeletrre huzatása elhatározatván: ezen építési munkálat fogantatására minden vállalkozni ohajtó, a f. hó 10-én Nyiregyházán, a városközi nagyteremben reggeli 10 órakor tartandó árlejtésre, azon kijelentés mellett hivatik meg, hogy ezen árlejtésig, lepecsélt és az árlejtés berekesztése után felbontandó írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak; és hogy bánompénzül 1000 frtot kellend letenni készpénzül avagy értékpapirokban.

Az e tárgyú terv és költségvetés a polgármesteri hivatalban e f. hó 6-ik napjától mindenkinek megazemlélhetésére kitéve lesz.

Nyiregyházán, augusztus 1-jén, 1871.

Kiadta: Riszdorfer János, főjegyző.

Kiadó lakás.

A Körtvély-utcán 627-ik szám alatt van 2 padolt szoba és konyha fűskamarával jövő Szt-Mihály naptól fogva kiadó.

Bövebb felvilágosítást ad

(46) 3—1

Köhler Sándor

háztulajdonos.